ЯКДИЛЛИК...

Кеча «Қизил тонг» фирмасида икки смена ўртасида митинг бўлиб ўтди. Унда Москвадаги «Красная заря» трикотаж фабрикаси коллективининг 1970 йил 11 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш, шу куни тежаб қолинган хом ашёдан маҳсулот ишлаб чиқариш ва шу куни тушган маблағни беш йиллик фондига ўтказиш ҳақидаги қарори муҳокама қилинди.

Москва ишчиларининг ташаббусини тошкентлик тикувчилар қизғин қўллаб-қувватладилар.

— Келинглар, шу куни бизнинг корхонамизда ҳам шанбалик деб эълон қиламиз, — деди коммунистик меҳнат зарбдори М. Жўрабоева. — Москвадаги «Красная заря» фабрикасининг бичувчилари ва тикувчилари каби шу куни 1969 йилда тежаб қолган хом ашёдан маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Ахир тўққиз ой ичида тежаб қолган материалимиздан икки ярим кун маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин.

— Шанбаликда ҳар қачонгидан ҳам унумлироқ меҳнат қиламиз, — тикувчи Шарифа Омонова Жўрабоеванинг гапини қувватлади. — Бу шанбалик мамлакатимиз ишчилар синфи бирдамлигининг намойиши, улуғ доҳийга самимий муҳаббатимизнинг ифодаси бўлади. Шахсан мен смена давомида бир ярим норма бажаришга ваъда қиламан.

Микрофон ёнига цех партия ташкилотининг секретари З. Данная келади. У ҳаяжон билан шундай деди:

— 1970 йилнинг 11 апрель куни жуда зўр тантанали бўлиши керак. Биз, «Қизил тонг» фирмасининг тикувчилари В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги байрами арафасини коммунистик шанбалик деб эълон қиламиз.

Тикувчилар бирин-кетин минбарга кўтариладилар. Улар 11 апрелни иш куни деб эълон қилиб, коммунистик шанбалик ўтказиш таклифини якдиллик билан маъқуллайдилар.

Митинг қатнашчилари Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг коллективларига, республика меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни бу ташаббусни қўллаб-қувватлашга, коммунистик шанбаликда актив иштирок этишга чақирдилар.

Шунингдек, митингда «Қизил тонг» фирмаси коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига янги оширилган социалистик мажбурият қабул қилди.

Митинг тугайди. Ишчиларнинг бири уйга, бири цехга қараб кетди. Минбардан ҳозиргина янграган сўзлар ҳаммани бирдай ҳаяжонлантирарди. Бу сўзларда пролетариатнинг улуғ доҳийси туғилган куннинг юз йиллигини имкон борича тантаналироқ нишонлаш истаги билдирилганди.

Фирма коллективи ҳозирнинг ўзидаёқ Ильич юбилейига жуда кўп ишларни қилиб қўйди, энди эса коллектив 11 апрель — Коммунистик шанбалик кунини яхши уюштириш ва ўша куни унумли меҳнат қилиш учун бутун куч ва қувватини сарфлайди.

СУРАТДА: «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси коллективининг митинги.

М. Нуриддинов фотоси.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 йиллиги ОЛДИДАН

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

4-йил чиқиши
3 ОКТЯБРЬ 1969 Й.
ЖУМА
№ 232 (995)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг Тошкентнинг ва бутун республиканинг меҳнаткашларига мурожаати

Шонли сана —В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига икки юз кун қолди. Бутун прогрессив инсоният бу санани улуғ байрам сифатида нишонлашга тайёрланмоқда. Биз, революция чироғини ёққан Ильичнинг ватандошлари бу санани айниқса тантанали нишонлаймиз.

Совет халқи доҳий юбилейини халқ хўжалигининг барча соҳаларида катта меҳнат ғалабалари билан нишонлайди. Чунки ҳозирги беш йиллик ҳам, саноат ва қишлоқ хўжалигида меҳнат қилаётган миллионлаб меҳнатчиларнинг муваффақияти ҳам доҳийнинг номи билан боғлиқдир.

Саноат корхоналарида ва қурилишларда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш учун социалистик мусобақа оммавий тус олди. Совет кишилари Ленинча меҳнат вахтасида туриб, Ленинча беш йиллик зарбдори деган шарафли номни қўлга киритиш учун курашмоқдалар. Кўпгина ишчилар ўз шахсий беш йиллик топшириқларини бажариб бўлдилар, бошқалар эса бу топшириқларини 1970 йил 22 апрелгача уддалаш учун ғайрат қилмоқдалар.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақада ажойиб ташаббуслар юзага келди. Москвалик тўқувчи Н. Иванникова 1970 йил 22 апрель куни ишлаш учун етадиган миқдорда хом ашё тежаш ташаббускори бўлиб чиқди. Унинг ташаббусини бутун мамлакат қўллаб-қувватлади.

Москвадаги «Красная Заря» трикотаж фабрикасининг бир группа илғор ишчилари Буюк Почин традицияларини давом эттириб, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида, яъни 1970 йил 11 апрелда коммунистик шанбалик ўтказиб, шу куни беш йилик фондига бепул ишлаб беришга қарор қилдилар.

Улар шанбаликка қадар келгуси йил 11 апрели куни маҳсулот ишлаб чиқариш учун етадиган миқдорда хом ашё тежашга ваъда бердилар. Шундан сўнг Москвадаги «Красная заря» трикотаж фабрикасининг бутун коллективи ўз имкониятларини қайта кўриб чиқиб, 11 апрель куни ва шанбалик сифатида ўтказиладиган 20, 21, 22 апрель кунлари тежаб қолинган хом ашё ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олди.

Пролетариат доҳийси шанбаликлар ташкил этиш ва ўтказишга жуда катта эътибор берган эди. У ўзининг «Буюк почин» асарида меҳнат унумдорлиги шанбаликларда бошқа кунлардагига нисбатан икки-уч баравар юқори бўлганлигини таъкидлади. Ильичнинг уқдиришича, меҳнат унумдорлиги янги ижтимоий тузумнинг ғалабаси учун ғоят катта аҳамиятга эгадир. Коммунистик шанбаликлар шунинг учун ҳам улкан тарихий аҳамиятга эгаки, улар меҳнат унумдорлигини оширишда янги меҳнат интизомига ўтишда ишчиларнинг онгли, ихтиёрий ташаббусидир.

В. И. Ленин юбилейига бағишланган коммунистик шанбалик ижодий ташаббускорликни оширмоқда ва кенг қўллаб-қувватланмоқда.

Тошкент «Қизил тонг» фирмаси ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари Ватанимиз пойтахти Москвада туғилган ташаббусни тўла қўллаб-қувватлайди.

Фирма мутахассислари ишлаб чиқариш илғорлари билан биргаликда корхонанинг бутун коллективи илгари кўзда тутилганидек 22 апрель кунигина эмас, балки 1970 йил 11 апрель куни ҳам тежаб қолинган хом ашё, материаллар ва электр энергия ҳисобига ишлаши мумкинлигини ҳисоблаб чиқдилар.

Янги социалистик мажбурият В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига социалистик мусобақа давомида қўлга киритилган ютуқларга асосланади.

Фирма коллективи маҳсулотларни реализация қилиш бўйича 1969 йил планини илгари кўзда тутилганидан олти кун аввал, шу йил 18 декабрда бажаришга қарор қилди. Йилнинг охиригача эса топшириққа қўшимча равишда 1 миллион 302 минг сўмлик маҳсулот —27 мингта пальто ишлаб чиқарилади.

Маҳсулотларни реализация қилиш тўққиз ойлик плани ҳам муддатидан илгари 16 сентябрда бажарилди ва планга қўшимча 1 миллион 145 минг сўмлик маҳсулот сотилди. Топшириққа қўшимча 19,5 мингта пальто тайёрланди. Маҳсулот таннархи 390 минг арзонлашди, планга қўшимча 217 минг сўм жамғарма олинди.

Буюмларни тикишнинг прогрессив унификация қилинган технологияси ва технологик конструкцияси жорий этилди, бир қатор ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилди. Бунинг натижасида меҳнат унумдорлиги 10,1 процент ошди.

124 ишчи ўз шахсий беш йиллик топшириқларини ҳозирнинг ўзидаёқ бажариб қўйди, 800 дан зиёд ишчи 1970 йил 22 апрелга қадар бажаради.

Кийимларни моделлаштириш ва конструкциялашни яхшироқ ташкил этиш, мамлакатимиздаги илғор тикувчилик корхоналарининг тажрибаларини ўрганиш туфайли кийимларнинг янги 87 модели ишлаб чиқилди ва шу асосда маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Ҳар бир ишчининг технологик интизомга риоя қилишида масъулиятнинг оширилиши, бригадаларда ўз-ўзини назорат қилиб бориш йўлга қўйилганлиги, маҳсулотни нуқсонсиз тайёрлаш ва биринчи тақдимдаёқ топшириш бўйича, саратовликлар методи жорий этилганлиги туфайли корхонада маҳсулот сифати анча яхшиланди.

Хом ашёдан рационал фойдаланиш, ёрдамчи материалларни оқилона сарфлаш натижасида 27 минг метр турли газлама, жумладан 12 минг метр жун газлама тежаб қолинди. Бу эса бир кун эмас, балки икки ярим кун маҳсулот ишлаб чиқариш учун етарлидир.

Тежаб қолинган 102 минг киловатт-соат электр қуввати билан корхона саккиз кун ишлаши мумкин.

Биз 1970 йил 11 апрелда 2500 пальто тикиш ва шу кунги иш ҳақимизга оладиган маблағни беш йиллик фондига топшириш мажбуриятини оламиз.

Шу кун шанбаликда қатнашган ҳар бир кишининг хотирасида тантанали кун, байрам куни сифатида қолиши учун ҳамма чораларни кўрамиз. Шанбаликка музика ва қўшиқлар билан чиқамиз.

Биз Тошкент шаҳридаги саноат корхоналарининг ходимларига, Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига мурожаат қиламиз:

1970 йил 11 апрелда ҳаммамиз бир киши каби В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига коммунистик шанбаликка чиқайлик.

«Қизил тонг» тикувчилик фирмаси коллективининг топшириғига мувофиқ: С. СУЛТОНОВА — «Қизил тонг» фирмасининг директори, А. АХМАНОВА — партия комитетининг секретари, СИНОТОВА — касаба союз комитетининг секретари, Н. МАҲМУДОВА — комсомол комитетининг секретари, Р. ТУРСУНОВА, Д. УМАРОВА, Р. ГУРЕЦКАЯ — ишлаб чиқариш илғорлари.

1969 йил 2 октябрда митингда якдиллик билан қабул қилинган.

ҲАМЗА РАЙОНИ—БАЙРОҚДОР

Куни кеча шаҳар партия комитетида кўнгилли халқ дружиначиларининг шаҳар штаби йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси раҳбар ходимлари, район ижроия комитети ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосарлари ва баъзи корхоналарнинг раҳбарлари қатнашдилар.

Кўнгилли халқ дружиначилар штабининг бошлиғи, шаҳар партия комитетининг секретари М. Толипов штабнинг фаолияти ҳақида гапирди.

Октябрь район штабининг бошлиғи, район партия комитети секретари В. Золотарев ва Фрунзе район партия комитети секретари З. Абдураҳмоновлар ўз сўзларида кўнгилли халқ дружиначилари билан милициянинг яқин ҳамкорликда эканлиги тўғрисида гапирдилар.

Шаҳар партия комитетининг кўчма Қизил байроғи жуда фаол ишлаганлиги учун Ҳамза район кўнгилли халқ дружиначиларига берилди.

ЯНГИ ИЗЛАР

Илгариги Самарқанд кўчасидаги трамвай рельслари қайта ётқизила бошланди.

Бу ерга қўшимча излар қўйилиши билан маршрутларни универсаллаштириш имконияти туғилди. Келгусида бу ерда янги маршрут очиш ҳам кўзда тутиладди.

Трамвай изларини шаҳар трамвай-троллейбус бошқармасига қарашли ремонт қурилиши ва йўл хизмати ҳамда «Средазтранстрой»га қарашли 182- қурилиш-монтаж поезди қурувчилари ётқизмоқдалар. Бу ишлар 10 октябрда тугалланади.

ПАЗАНДАЛАР САНЪАТИГА КЎРИК

Шаҳар умумий овқатланиш бошқармасининг ташаббуси билан В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан шаҳар пазандалари тайёрлаган маҳсулотларнинг ярмаркаси ташкил қилинди.

Ярмарка ҳафтанинг ҳар жума куни ишлаб туради.

Тимирязев кўчасида ихтисослаштирилган стоматологик поликлиника аҳолига хизмат кўрсата бошлади. Бу шифохона уч қаватли бинога жойлашган.

СУРАТДА: тиш протези лабораториясида ишлаётган тиш техниклари (чапдан ўнгга) А. Атоян, Г. Рафиқова ва А. Мелькумовлар.

М. Нуриддинов фотоси.

• ЮБИЛЯРЛАРИМИЗ

ЧИНАКАМ МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИ

Ҳа, бу онахонларимиз чиндан ҳам меҳнат ветеранлари, қалб кўрини, билагидаги куч-ғайратини, ақл-идрокини жуда катта ва улуғвор ишга бағишлаган олийжаноб оналаримиз, меҳрибон ва ғамхўр, ишга ҳамиша жонкуяр ўртоқларимиз. Булар Гулсум опа Мингалимова билан Хайри опа Баҳодиршоевадирлар.

Гулсум Мингалимова «Совет Ўзбекистони» газетасига келганига бугун қарийб ўттиз беш йил бўлади. У шу йиллар мобайнида редакциянинг оғирини енгил қиладиган энг муҳим жойда — машина бюросида ишлаб келди. Тасаввур қилиб кўринг-а, бир кун редакцияда машинистка бўлмаганда нима қилинади? Кундалик газета учун зарур бўлган барча материаллар ҳам тоза, саводли босилиши, шундан кейингина босмахонага туширилиши керак. Шунинг учун ҳам редакцияларда машинисткалар билан алоҳида ҳурмат ва эҳтиром билан муносабатда бўлишади.

Гулсум опа ҳам ана шунақа эътиборли ва эҳтиромли машинисткалардан биридир. Уни ҳамма «бизнинг Гулсум опа» дейди. Чиндан ҳам у ҳамманики. Машинисткалар ўтирадиган хонага кирган ҳар бир ходим дастлаб албатта Гулсум опа билан ишлашга ошиқади. Чунки у тезкор, саводли ва идрокли аёл. Унинг ҳатто айрим жумлаларни тузатишга ҳам маслаҳат бериши кўп тажрибали журналистларни ҳайратга солар эди. Хўш, мана ажойиб ва хушмуомала аёл бугун ҳақли равишда дам олишга кетаётган экан, уни меҳнат ветерани демаслик мумкинми, ахир!

Хайри опачи! Унинг «Совет Ўзбекистони» газетасига озмунча меҳнати сингдими? «Хайри опа, кетманг, керак бўлиб қоласиз», «Хайри опа, бугун ҳар хил китоб керак бўлади, шу ерда бўлинг», «Хайри опа, мен фалон темада материал ёзмоқчиман, адабиётлар танлашга ёрдам бера оласизми?»

Хайри опанинг жавоби ҳамиша битта: «Хўп бўлади, жоним билан қоламан, сиз истаган адабиётингизни ҳозир олиб келаман». Қалби одамларга ёрдам бериш иштиёқи билан тўлиб-тошган бундай кишини ким ҳурмат қилмайди-ю ким эъзозламайди, дейсиз? Хайри опа «Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг кутубхонасида йигирма саккиз йил ишлади. Унинг ёшлиги, гуллаган йиллари шу ерда ўтди. У ҳар бир ходимнинг қандай китобга ҳаваси борлигини яхши билади. Ҳамиша адабиёт ўқишга даъват этади.

Бугун

ана шу онахонларимизни пенсияга кузатмиз. Онахон дедик. Ҳа бу олийжаноб аёллар редакциядаги ҳар бир кишининг яқин маслаҳатчиси, меҳрибон дўсти, жамоат ишларининг актив қатнашчиси. Уларнинг фидокорона меҳнати бежиз тақдирлангани йўқ. Хайри опа Баҳодиршоева «Республикада хизмат кўрсатган маданият ходими», Гулсум опанинг шахсий делосидаги ташаккурнома ва фахрий ёрлиқларнинг сон-саноғи йўқ. Кўксини «Шавкатли меҳнати учун» медали безаб турибди.

Онахонларимизни пенсияга кузатиш марсимида уларнинг ўнлаб дўстлари йиғилишди. Кўнгиллардаги самимий, илиқ табриклар ҳаммани ҳаяжонга солди. Бошқача бўлиши мумкин ҳам эмасда! Ким шонли меҳнатдан шунақа ҳурмат билан дам олишга кузатилишини истамайди. Ҳар биримиз шуни истаймиз. Умримизни шу онахонларимиздай яшаб ўтказайлик, қалбимиз шуларнинг қалбидай ҳамиша меҳнат қилиш иштиёқи билан ёниқ турсин.

Сизга куч ва ғайрат, бардамлик тилаймиз, азиз онажонларимиз!

З. АЪЗАМХЎЖАЕВА.

• Бизнинг интервью

Фарғона кинофестивали

Бугун кечкурун гўзал Фарғонада қисқа метражли ва телевизион фильмларнинг биринчи фестивали бошланади. Унда Тошкент телевизион ва хроникал-ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар студиялари, шунингдек, киноҳаваскорлар ўзларининг асарлари билан қатнашадилар. Фестиваль ҳақида Ўзбекистон ССР кинематография Давлат комитети раисининг ўринбосари М. В. Алиев гапириб берди.

— Кино санъаткорлари фестивални жуда катта қизиқиш ва сабрсизлик билан кутмоқдалар. Фарғонада намойиш қилинадиган барча кинолентлар жўнатиб бўлинди.

Бу кино мусобақасининг ўз олдига қўйган мақсадларидан бири Ўзбекистонда кинематография соҳасида эришилган ютуқларни намойиш қилиш ва унинг келгусида янада ривожланишига йўлланма беришдир.

Бу фестиваль икки йилда бир марта Фарғона шаҳрида мунтазам равишда ўтказилиб турилади.

Тошкент сут комбинатининг меҳнат аҳли шаҳар аҳолисига ҳар куни 25 номда 100 тоннага яқин турли хил сут маҳсулотлари ишлаб чиқаради.
Суратда: пешқадам сепараторчилардан М. Старикова ва А. Астафин ўртоқлар.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

Суратда: шаҳримизнинг химия фармацевтика заводида баракали меҳнат қилаётган илғор ёш ишчилардан Р. Собирова билан У. Тошматова ўртоқлар. Бу ёш ишчилар ўз смена топшириқларини ортиғи билан сифатли адо этадилар.
Ш. Раззоқов фотоси.

● Деҳқонларга кўплаб машиналар

СИФАТГА ЭЪТИБОР

Ишчилар коллективимиз йил бўйи қиладиган меҳнати колхоз ва совхозлардаги машина паркларининг техника ҳолатига, уларнинг экиш-тикиш ва йиғим-терим мавсумидаги ишига баракали таъсир қилади. Биз буни доимо эсда тутган ҳолда пахтакорларга берган сўзимизнинг устидан чиқиб келяпмиз.

Биз «Узсельхозтехника» область базаларининг ва айрим хўжаликларнинг буюртмаларини бажарамиз. Бирон бир механизмни созлаш керак бўлиб қолган тақдирда мутахассисларимиз жойларга етиб борадилар. Шуниси қувончлики, улар ремонтдан чиқарган машина ва механизмларнинг биронтаси устидан ҳали шикоят тушгани йўқ.

Маълумки, районларда ўзларининг механика устахоналари бўлиб, улар бизнинг ускуналар ёрдамида маълум даражада ремонт ишларини бажарадилар.

Заводда шундай ностандарт ускуналар тайёрланадики, уларнинг сони кўп бўлмаса ҳам ўзининг техникавий тузилиши жиҳатидан анча мураккабдир. Масалан, яқинда пахта териш машиналарининг шпинделли барабанларини қисмларга ажратадиган ва йиғадиган стендлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳозир бу стендларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Улар ремонт қиладиган корхоналар учун жуда зарурдир.

Техникани ремонт қиладиган корхоналар учун жуда зарур бўлган 40 тонналик гидравлик прессларимизга мамлакатимизда бўлганидек, чет элларда ҳам талаб катта. Биз бу йил шундай пресслардан 3500 тасини ишлаб чиқаришимиз керак. Буларнинг бир қисми Ўзбекистон учун тайёрланмоқда.

Завод коллективи самарали меҳнат қилмоқда. Ўтган 8 ойда маҳсулот реализация қилиш плани 101,3 процент бажарилди.

Лекин, бундай кўрсаткичга осонликча эришганимиз йўқ. Чунки, темир йўл орқали юкларни жўнатиш яхши йўлга қўйилган эмас. Завод ҳовлисида presslar ва бошқа механизмлар тайёр турибди. Уларни ўз эгалари кутмоқда. Бизга эса вагонларни ўз вақтида етказиб беришмаяпти.

Ҳозир коллективимиз 1969 йил учун олинган социалистик мажбуриятни муддатидан илгари бажариш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

В. НИКАЗАЧЕНКО,
Қуйлиқдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли ремонт-механика заводи директорининг ўринбосари.

Шаҳардаги 1-пойафзал фабрикасида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш арафасида турган зарбдор бригадалар ва ишчилар сони ой сайин тобора ошиб бормоқда.
СУРАТДА: корхонанинг беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарган пойафзалчиси Одилжон Қорабоев.
М. Нуриддинов фотолари.

● Ленинча меҳнат вахтасида

Қалб даъвати

Қоғоз ҳамда қоғоз маҳсулотлари, пойафзалларга, чамадонларга ишлатиладиган нам юқмас қаттиқ картонлар ишлаб чиқараётган қоғоз комбинати пойтахтимиздаги машъал корхоналардан бири ҳисобланади.

Комбинат дарвозасидан киришингиз билан, ўзингизни истироҳат боғида юргандек ҳис этасиз. Шахмат-шашка, бадиий ўқиш, бильярд заллари, гулзорлар билан ўралган комбинат шифохонаси ҳам, кино-театр ҳам шу гўзал боғга туташган.

Қоғоз ишлаб чиқараётган машиналар ўрнатилган сершовқин цехлар, бош механика бўлимининг устахонаси, картон ишлаб чиқараётган гигант агрегатлар, қоғоз чиқиндиларини кимёвий усулда қайта ишлаш машиналари ўрнатилган цехлар ана шу ерга жойлашган.

Машина-агрегатлардан чиқариб олинаётган ярим тонналик, 750 килограммлик ундан ҳам ортиқ қоғоз-картон рулонлари кўзни қамаштиради.

Бевосита ишлаб чиқаришда банд бўлган 600 ишчи, инженер-техник ходим ленинча вахтада туриб меҳнат қилмоқда. Булар орасида шахсий беш йиллик топшириқларини В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигигача бажаришга аҳд қилган азаматлар кўплаб топилади.

Токарь Капралов, дурадгор Герасименко, ўқувчилар дафтари тайёрлайдиган цехнинг катта машинисти В. Жукова, машинист А. Юсупова, ўровчилардан П. А. Ворофин, М. Идрисов, Ф. Сунцова, картон цехидан Т. Сидорова, Ибатуллин, қоғоз ишлаб чиқарадиган 4-машина цехининг катта мастери Н. Борода, смена бошлиғи О. Дятлова, энергетиклар бригадири И. Килимовлар сингари социалистик мусобақа пешқадамлари кунлик ва ойлик топшириқларини ҳамиша 160—185 процентдан бажариб шахсий беш йиллик топшириқларини аллақачон ўринлатишди. Улар шу кунларда 1971 йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

101 ишчидан иборат 10 бригадага коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрли ном берилган. 11 та цех, смена коллективи эса ана шу шарафли номга сазовор бўлиш учун курашмоқда.

Комбинат ихтирочи рационализаторларининг таклифларидан ўтган 8 ой мобайнида 73 таси ишлаб чиқаришга жорий этилиб, йилига 25 минг сўмдан иқтисодий фойда кўриладиган бўлинди.

Комбинатда токарь В. Ф. Карпенко, слесарь В. П. Левченко, қоғоз ишлаб чиқарадиган 4-машинанинг катта мастери А. В. Суханов, 1-қоғоз ишлаб чиқарадиган машина катта мастери П. В. Ворохинлар сингари 41 ихтирочи ва рационализатор бор.

Қоғоз ишлаб чиқарувчилар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлашга аҳд қилган ва шу йўлда оширилган социалистик мажбурият олган авиация заводи коллективининг ташаббусига қўшилдилар.

Ленинча меҳнат вахтасининг 9 ойлик якунлари чакки бўлмади. 9 ой мобайнида пландан ташқари 400 тоннадан кўпроқ қоғоз, 3,5 минг сўмлик канцелярия товарлари ишлаб чиқарилди.

Коллектив шу кунларда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва Бутуниттифоқ касаба союзларининг қарори билан таъсис этилган Ленин юбилейи фахрий ёрлиғи ва юбилей медалини олиш ҳуқуқи учун курашмоқда.

— 1969 йил давлат планига қўшимча камида 500 тонна қоғоз ишлаб берамиз, йиллик жамғармани 50 минг сўмга, ихтирочилик таклифларидан келадиган иқтисодий фойдани 45 минг сўмга етказамиз! Комбинат ишчиларининг қалб даъвати шундай.

Т. НАЖМИИ.

●Ишчи номи—улуғ ном

ВЕТЕРАН ЦЕХГА КЕЛДИ

Зокир ака эрталаб барвақт уйғонди. Бу—унинг одати. Фарзандлари нариги хонада ухлашарди. Умр йўлдоши—Муборак хола ҳайрон бўлиб: «Ҳа дадаси, қаёққа отланяпсиз, кечагина пенсияга узатишди-ку», деди.

— Ҳа, дарвоқе, ҳаёлдан кўтарилибди. Майли чиқиб гулларга қарайчи, барибир уйқу келмаяпти.

Ток тагидаги сўрига ўтираркан чуқур нафас олиб, ҳаёлга чўмди. Унинг ҳаёт йўли қандай ўтгани бир зумда кўз ўнгида намоён бўлди.

Бундан 39 йил бурун ота-онадан етим қолган Зокир 16 ёшида оила бошлиғи бўлиб қолган. Чунки, оиладаги кичик укалари унинг қарамоғида турарди.

Ўша пайтлар шаҳарда қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқарадиган устахона очилганини ва у ерда кўплаб ишчилар ишлаётганини эшитган Зокир тўппа-тўғри шу ерга ишга келди.

У темирчилик цехига ишга ўтди. Цехда олдин темир қирқувчи, кейин прессчи бўлиб ишлай бошлади. Ўзининг тажрибакорлиги, меҳнатсеварлиги, бошқаларга ғамхўрлиги туфайли тез орада мастерликка кўтарилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида Зокир ака бош бўлган бригада фидокорона меҳнат қилди.

Бригада заводда биринчилар қатори коммунистик меҳнат бригадаси, деган шарафли ном эгаси бўлди. Зокир Аҳмаджонов ўзининг кўп йиллик иши давомида Коммунистик партия сафига аъзо бўлиб кирди, ёш ишчиларни коммунистчасига ишлашга ундади.

Партия ва ҳукуматимиз З. Аҳмаджоновнинг кўп йиллик меҳнатларини муносиб тақдирлади. «Ҳурмат белгиси», Меҳнат Қизил Байроқ орденлари унинг кўксини безади.

Куни кеча эса завод маданият уйида Зокир аканинг пенсияга узатилишига бағишланган тантанали кеча бўлиб ўтди. Кечага мактаб ўқувчилари, ҳамкасб дўстлари, таниш-билишлари келишиб, мўйсафидни чин кўнгилдан табрикладилар. Завод касаба союз комитетининг секретари А. Сотиболдиев қарсаклар остида ветеранга «Аврора» телевизори тақдим этди. Мана йиллар ўтиб, энди унинг дам оладиган пайти келди. «Йўқ! Барибир бекор ўтирмайман, шу бугуноқ заводга бораман, бирор иш топилиб қолар»,— деб кўнглидан ўтказди Зокир ака. Унинг ҳаёлини Муборак хола бузиб юборди.

— Ҳа, дадаси намунча ҳаёл суриб қолдингиз,—деб ёнига келиб ўтирди.

— Биласанку, онаси, меҳнатсиз ўтиролмайман. Ўйлаб кўр, қирқ йилча меҳнат қилиб, ёр-дўстларимни, қадрдон бўлиб қолган цехни ташлаб кетиш мен учун қандай оғир. Завод раҳбарларига бориб учрашайчи, мен боп иш топилиб қолар.

— Қўйсангизчи, эшитган қулоққа ёмон. Одамлар Зокир ака оиласи қийналиб қолибди, дейишмайдими,— —дея кўп силтади аёли.

— Йўқ, ким нима деса деяверсин, барибир бораман!..

Яна ўша «Ташсельмаш» заводининг қадрдон 10-цехи. Станокларнинг, пресслаш агрегатларининг гувиллаши ўзгача завқ бағишлади. Зокир ака тўппа-тўғри участкасига келиб, ҳамма билан саломлашди. Ёш ишчининг ишлашини меҳр билан зимдан кузатди, мамнун ҳолда цех бошлиғи А. Вязовский ёнига келди. Эски қадрдонини учратган цех бошлиғи суюниб кетди. Зокир ака мақсадини айтди. Иккаласи айланиб, каттакон пресслаш агрегат-станок ёнига келиб тўхташди.

— Қалай, кучингизни бир синаб кўрасизми Зокир ака, —ҳазиллашиб сўз қотди бошлиқ.

Жоним билан, — у кўз очиб юмгунча станокни юргизиб юборди.

— Мана шу ерда ишлаб туринг, янги ишчилар келса шогирдликка оласиз

Бугун Зокир ака яна ишчилар орасида, қўлидан келганча халқимиз фаровонлиги йўлида меҳнат қиляпти.

А. АШУРОВ.

Ўзбекистон Компартияси МКнинг Бирлашган нашриёти қошидаги фототелеграф пункти мамлакатимизнинг марказий газеталари фотонусхаларини Москвадан фототелеграф орқали қабул қилиб олади. Олинган бу фотонусхалардан матрицалар тайёрланиб, «Правда» «Известия», «Комсомольская правда» каби марказий газеталар босилади.

Суратда: фототелеграфнинг смена инженерларидан М. Шенн ва Ю. Мельников навбатдаги газета фотонусхасини қабул қилиб олаётирлар.

САҲРО ОЛТИНИ

Мурунтовнинг биринчи олтин ёмбиси ўн икки килограмм оғирликда. Ёрқин сариқ олтин бўлаги юзасига: «ЎзССР. КПСС XXIII съездининг қарори амалда. Мурунтовнинг биринчи саноат олтини. 1969 йил, 25 июль» деган хотира ёзиб қўйилган. Қизилқумни эгаллаш музейи юзага келтирилаётганда бу кичкина ёмби экспонатлар орасида ҳурматли ўринни эгаллаяжак.

Саҳро манзараси сариқ-қулранг ва зангори ранглардан иборат. Сариқ-қулранг қум, бетга санчадиган шамоллар таъсирида текисланган юмалоқ шаклдаги тепаликлардаги дағал ўт бўлса, зангори ранги эса осмондир.

Мен карьер бошлиғи Вадим Бурьян билан бирга кузатиш майдончасида турибман. Пастда ўн беш метрли тик поғоналар. Геологларнинг айтишича, олтин кони мураккаб тузилишга эга. Олтинли кварц билан тўлган ёриқлар жинсларни турли йўналишда кесиб ўтган, экскаваторчилар нақ заргарлардек ишлашяпти.

...Ҳали яқиндагина бу ер Оқ тепалик эди. «Аср сенсацияси» ана шу кўримсиз тепаликдан бошланди. Саҳрода асл металлнинг камдам-кам учрайдиган запасига эга бўлган Мурунтов кони топилди.

Қизилқумда аллақачондан буён олтин қидирган эдилар. Геологлар бу ерда олтин, унинг туб йирик кони бўлишига ишонган эдилар. Лекин ўша жазирама ёзда ер бағрини разведка қилувчилар муваффақиятсизликка учради. Улар хазинага калид танлай олмадилар. Булутли кузда саҳрода бўронлар гир айланаётганда қидирувчилар отряди уйга қайтиш учун тайёрлана бошлади. Машиналар келишини кутишди. Вақтни қисқартириш мақсадида тўппа-тўғри Оқ тепалик оша яна икки геологик зовурни қазиб ўтишга қарор қилдилар. Кутилмаганда енгил қатламни олиб ташлашлари билан олтинли қалин кварц жинси билан тўлган ёриққа дуч келдилар. Ўттиз довюрак разведкачи разведка қилишни давом эттириш учун Мурунтовда кишловга қолди: Ҳеч бўлмаганда кон хусусиятини тахминан аниқлаш, унинг саноат аҳамиятига эга ёки эга эмаслигини билиш керак эди. Қишловдагиларнинг ҳаммаси учун тўрт ер тўла, уч чодир ва рация бор эди.

1962 йилнинг ёзида эса Марказий Қизилқумда геологларнинг катта коллективи меҳнат қила бошлади. Ёш, талантли мутахассис Герман Горев геологлар гуруҳининг бошлиғи бўлди.

Кеча ва кундузлар осон ўтмасди. Аччиқ шамоллар тропик жазирама билан алмашиб турар, қум бўронлари Солнечний посёлкасининг тор уйларини ҳозир улоқтириб ташлаётгандек бўларди. Ўнларча километр узоқликдан келтирилган сувни бурғилаш машиналари учун беришга тўғри келарди. Расмий ҳисоботларда булар тилга олинмаган, албатта. Бу ҳисоботлар уч юз километр ҳажмида қудуқ кавланди, фалонча минг метр ҳажмида зовур қазилди, фалонча километр ҳажмида ер ости ишлари бажарилди, уй-жойлар, электростанция қурилди ва бошқа шу кабилар ҳақида қуруқ рақамлардан иборат эди холос... СССР Олий Советы Президиумининг геология разведкачилардан катта гуруҳини орден ва медаллар билан мукофотлаш тўғрисидаги фармони ҳам кам сўзли эди. Мурунтов конини биринчи бўлиб қидириб топганларга шу жумладан, Герман Горевга Ленин мукофоти лауреати деган фахрий унвон берилди.

Геологлар чуқур шахталарни синаб кўришар, тобора кўпайиб бораётган намуналарни ишловдан чиқарар эдилар. Солнечнийдан бир неча ўн километр нарида эса янги шаҳар қурувчилари жойлашиб олишди. Улар икки йўл чорраҳасида тўғри бурчакли бетон обелиск ўрнатдилар. Ғамгин қумлар орасида тўққиз қаватли бинолар қад кўтариб борарди. Зарафшоннинг ўз анъанаси туғилаётганди — куёв-келинлар «Ёшлик» хиёбонида кўчат ўтказишар ва уларни парвариш қилишарди. Сув олтиндан ҳам қимматлироқ бўлган саҳродаги уйлар олдида хушқад тераклар, шарсимон қайрағочлар шамолда тебранадиган бўлди...

Тоғ этакларида — геологлар посёлкаси билан олтин қазиб чиқарувчиларнинг янги Зарафшон шаҳри ўртасида 1967 йилнинг 14 майида Мурунтов тоғ қазилмаларини бойитиш комбинатининг пойдеворига биринчи кубометр бетон ётқизилди. Кекса чўпон Колимбет Костемиров инженер Петр Дятловни бир чеккага чақириб олди ва «бу ерда завод қурасизлар-ми! Ахир сув масаласи қийин-ку. Сув мутлақо йўқ. Қачонлардир бунда отамнинг юрти турганди. Бу ер Бесапан — беш қудуқ деб аталади. Аммо сув аллақачон йўқ бўлиб кетди» деди. Дятлов кулимсираб: «Сув бўлади оқсоқол, завод ҳам бўлади. Бу ерга яна икки йилдан кейин келинг, Бесапанни таний олмай қоласиз» деди.

Ғоят катта майдонда олтин учун кураш бошланди. Монтажчилар олис Амударёдан кўчма қумтепалар ва тақир ерлар оша кўп километрлар узунлигидаги сув қувурлари ётқизишардилар. Пўлатдан қилинаётган дарё олтин қазиб чиқарувчиларга ва шаҳарга ҳар секунд сайин уч кубометрдан сув етказиб бериши керак. Хандақларга биринчи сув қувури 1966 йилнинг октябрида, охиргиси эса ўтган йил 5 августда ётқизилди. Механизациялаштирилган колонна қум тепалар оша бир юз ўттиз саккиз километр босиб ўтди.

Қумлар тепасида юқори вольтли электр ўтказувчи симлар таранг тортилган тордай куйлади. Электр дарёси сув келтирувчи қувурларнинг қудратли насос станцияларига жон киргазди.

Йигирма олти ой ичида комбинатнинг улкан корпуси қад кўтарди, нодир асбоб-ускуналар монтаж қилинди. Корхона директори Петр Дятловни бу ерда Зарафшоннинг олтин кидириб топувчи энг биринчи кишиси деб атайдилар. У ўз қувончини яширолмай: «Яна қаерда бирданига ўнта шарсиз тегирмонни учратиш мумкин! У фақат бизларда бор. Уларнинг ҳар бири тўрт юз тоннага яқин келади, баландликлари эса икки қаватли уйчалик. Бизларникидек қуйқалантириш машиналари, вентиляцияларни эса қаерда учрата оласиз! Ўзингни саҳрода эмасу, балки Москва метросидагидек ҳис қиласан киши...» деди.

...Мана Мурунтов олтинининг ёмбиси. У минг-минглаб кишиларнинг меҳнатини ўз ичига олган. Мен уни кафтларимда ушлаб турибман ва у назаримда ҳозир ҳам киши қўлининг ҳароратини ўзида сақлаётгандек туюлади.

КПСС XXIII съезди Ўзбекистонда олтин қазиб чиқариш саноатини юзага келтириш ҳақида қарор қабул қилган эди. Партия топшириғи бажарилди. Мурунтов тоғ қазилмаларини бойитиш комбинати ёнида ҳозирданоқ иккинчи олтин фабрикасини қуриш учун майдон тайёрлаб қўйилди.

Юрий РИБКИН, (АПН).

● Элга хизмат—олий ҳиммат

ДОРИХОНА ЛОБАРЛАРИ

Одатда шифокорларни «инсон саломатлигининг соқчилари» дейишади. Бироқ, инсон саломатлигини таъминлашда катта роль ўйновчи яна бир касб эгаси бор. У дорихона ходимидир!

Дорихона ходимларининг иши билан танишиш мақсадида шаҳримизнинг Навоий кўчасидаги 12-дорихонага бордик. Дорихонага биз билан бирга мункайган бир чол кириб борди. Чол қўлидаги қоғозни дори сотаётган жувонга тутқазди.

— Қизим, мана шу дорилардан борми сизда?

— Ҳа, ҳаммаси бор, ота.

Жувон рецептда кўрсатилган дориларни ҳалиги кишининг қўлига тутқазди-да, буларни қай вақтда ва қанчадан истеъмол қилиш зарурлигини қайта-қайта уқдирди.

— Баракалла, камол топ, қизим, — деб севиниб чиқиб кетди чол.

Ичкари кирдик. Бизни дорихона бошлиғининг ёрдамчиси Шоҳида опа Маҳмудова кутиб олди. У билан суҳбатлашарканмиз «Врач бурчаги» деган ёзувга кўзимиз тушди. Ҳайрон бўлдик. Дорихонада врач бурчаги, бунинг нима аҳамияти бор экан?

— Маълумки, — дейди Шоҳида опа, — медик олимларимиз янги-янги шифобахш дорилар ишлаб чиқараётирлар. Врачларимизни бу дорилар билан таништириб боришимиз лозим. Бунда, мана шу бурчакнинг аҳамияти катта.

Бурчакда янги дорилар рўйхати ёзилган журнал, шунингдек, ўша дорилардан намуналар мавжуд. Врачлар бу ерга келиб, янги дорилар билан танишадилар, улар қайси касалликларга даво бўлишини билиб оладилар. Бу борада дорихона ходимлари шифокорларга консультация ҳам бериб боришади. Дорихонага чет давлатлардан ҳам янги-янги дори-дармонлар келтириб туриладн.

— Дорихонамизда, — дейди Шоҳида опа, — дори сотувчилардан Насиба Валиева, Заҳро Мажидова, Холида Мавлоновалар ўз меҳнатлари ва хушмуомалалиги билан кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлишган.

Мана, бугун Заҳро Мажидова ўз хизмат постида. Унинг ишига бироз разм солдик. Оқ халат кийган бу жувон чаққон ҳаракат қиляпти. Юмуш билан келган ҳар бир кишини очиқ чеҳра билан кутиб оляпти.

Дорилар тайёрланадиган хонадамиз. Ҳар бир ходим ғоят эҳтиёткорлик, сезгирлик билан иш кўряпти. Биров миллиграммнинг юздан бирини ҳам аниқ кўрсатадиган тош-тарози ёнида, биров ўлчанган составлардан дори тайёрлаяпти. Яна бировлари эса тайёр дориларни идишларга ўлчаб солиб, унинг номи, миқдори, қай вақтгача ундан фойдаланиш муддати ёзилган этикеткаларни ёпиштираяпти. Бу юмушларни Махсума Саъдуллаева, Муқаддам Муҳиддинова, Нафиса Эшонқулова, Тоиржон Абдукомиловлар диққат-эътибор билан бажаришаяпти.

— Дорихонамиз ходимлари, — дейди аптека бошлиғи Абдулла ака Султонов, — беморга сўралган дорини топиб беришолмаса, уни қайси дорихонада борлигини аниқ айтиб берадилар.

— Айтгандек, бир нарса эсимга тушди, — деди Абдулла ака сўзида давом этиб, — яқинда дорихонамизда янги тўгарак очдик. Бу тўгаракда ходимларимиз бир-бирларининг иш фаолиятларини ўрганишади, маслаҳатлашишади. Шунингдек, янги келтирилган дорини қандай ишлатилишини тўгарак машғулотида билиб олишади.

Булардан ташқари, чет эл сўзлари ўргатилади, билдириш хатлари ўқиб эшиттирилади! Тўгаракка билимдон кимёгар Роза Ходаковская раҳбарлик қиляпти.

12-дорихона ходимлари элга хизмат қилишни энг олий ҳиммат деб билиб, фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Р. ХУЖАМОВ,
А. НОРҚУЛОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

СУРАТДА: Новосибирскдаги опера ва балет театрининг ташқи кўриниши.
Р. Абдураҳмонов фотоси.

●ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

ТИШИНГИЗНИ АВАЙЛАНГ

Донолар «Касаллик оғиздан киради», «Кўп чайнасанг, кўп яшайсан» деб бежиз айтишмаган. Овқатни шошмасдан, яхши чайнасак, у майда бўлакчаларга бўлиниб, сўлак кўп ажралади ва натижада овқат яхши хазм бўлади.

Тиш тўқималарида кариес, пульпит, периодонтит каби касалликлар бўлади. Одатда, тиш касаллиги кариесдан бошланади. Халқимиз кариес касаллигини «тишни қурт ебди» деб атайдилар. Ер юзидаги аҳолининг 90 процентида кариес касаллиги бор.

Кариес сўзи — емирилиш, чириш демакдир. Аввало тишда оқ ёки жигарранг доғ пайдо бўлади. Сўнгра аста-секин кавакча ҳосил бўлади, бунда тиш ширинлик, нордон овқатларни истеъмол қилганда оғрийди. Агар шу вақтда тишда сал оғриқ сезиш билан врачга борилса, кариес касаллигининг олди олинади, тишнинг кавак жойи пломба билан тўлдирилади.

Кариес касалининг олди олинмаса, тишдаги кавакча катталашиб, чуқурлашиб боради, кавакчага овқат қолдиқлари кириб чирийди ва микробларнинг кўпайишига шароит туғдиради. Натижада оғизда қўланса ҳид ҳосил бўлади. Тиш иссиқ ва совуқдан қаттиқ оғрийдиган бўлиб қолади.

Периодонтит билан касалланган тиш қаттиқ оғрий бошлайди, овқатланган вақтда, тиш бир-бирига текканда, касалланган тишда оғриқ жуда зўраяди, тиш ўсганга ўхшайди, тиш атрофидаги милк ва бошқа тўқималар яллиғланади, қизаради, шишади. Тиш атрофида ҳосил бўлган йиринг жағ суягида майда каналлар орқали милкка ўтади ва милкда йиринг чиқиб турадиган яра ҳосил бўлади. Бу ҳолатни «милкни пилла бўпти» деб аташади.

Тиш касаллигини енгил дард деб ўйлаш хато. Касал тишларни даволаш керак, даволаб бўлмайдиган тишларни ва тиш илдизларини олиб ташлаш лозим. Ҳозирги вақтда оғриқни қолдирувчи дорилар ёрдамида ва янги яратилган машиналар ёрдамида тишни деярли оғритмасдан даволанади.

Тишнинг кариесдан бошқа яна бир касаллиги бўлиб, медиклар уни парадонтоз, ёки амфодонтоз, альвеоляр пиоррея деб атайдилар. «Парадонтоз» грекча сўз бўлиб «пара» — теварак-атроф, «одонт» — тиш, «оз» — «шамолланиш процесси билан боғлиқ бўлмаган касаллик» маъноларини англатади.

Парадонтоз касаллиги қадим замонлардан бери маълум бўлса ҳам, турли олимлар унинг келиб чиқиш сабабларини турлича изоҳлаганлар. Баъзи олимлар бу касалликнинг юзага келишига микроблар сабабчи десалар, бошқалари сўлакдан ҳосил бўлувчи тишдаги тошлар туфайлидир дейдилар.

Атоқли совет стоматологи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик Александр Иванович Евдокимов парадонтоз касаллигининг келиб чиқишини чуқур ўрганди. Олимнинг фикрича, майда қон томирларининг деворининг қалинлашиши, яъни атеросклероз ҳодисасининг юзага келиши, тишлар орасидаги жағ суяги ўсиқларининг қон билан таъминланиш процессининг бузилиши натижасида жағ суяги ўсиқлари емирилади ва тиш қимирлай бошлайди

Парадонтоз касаллигини даволаб тузатиш мумкин. Касаллик бошланиши биланоқ даволашга киришилса, яхши натижаларга эришилади. Бунинг учун дарҳол врачга мурожаат қилиш лозим. Врач дастлаб милкдаги яллиғланишни даволайди, тишларни тошлардан тозалайди. Шунда тишларнинг қимирлаши камаяди ва мустаҳкамланиб боради

Профилактика мақсадида соғлом тишларни бақувватлаштиришлик учун ва парадонтоз касаллигида тишларнинг тошлардан яхшилаб тозалагандан сўнг, милкда яллиғланиш процесси камайганда биз сақич чайнашликни буюрамиз... Сақич чайнашлик қадимий замонлардан бери маълум бўлса-да, ҳозирги вақтда бунга аҳамият берилмаётир.

Сақич чайналганда жағ суяклари мускуллари, милк бақувватланади, тишларнинг тошлари ҳосил бўлмайди, милк касалланмайди. Суринкали гастрит касаллигида, жиғилдон қайнаганда, овқат яхши ҳазм бўлиши бузилганда сақич чайнашлик яхши ёрдам беради.

Тишингизни ҳар йили камида икки марта врач — стоматологга ёки тиш врачига кўрсатинг. Вилка, игна каби қаттиқ буюмлар билан тиш оралиқларини кавламанг. Ёнғоқ, бодом ва бошқа меваларни тиш билан чақманг. Акс ҳолда тишнинг эмал қобиғи шикастланади, дарз кетади ва тиш касалланади.

Ҳар куни эрта билан овқатдан олдин, кечқуруни овқатдан кейин тишингизни чўтка билан тозалаб ювинг.

Таркибида А,В,С,Д витаминлари бўлган ҳўл мева ва савзавот маҳсулотларидан олма, узум, анор, нок, олча, апельсин, лимон, карам, сабзи, пиёз, помидор, картошкаларни истеъмол қилиш кишининг тишларини мустаҳкамлайди.

Т. Н. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
Тошкент Давлат медицина институти терапевтика-стоматология кафедрасининг доценти.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ.

Чилонзор тун оғушида. Г. Перменов фотоси.

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

«В. И. Ленин мана шундай киши эди»

1898 йилдан буён КПСС аъзоси Елена Дмитриевна Стасованинг «В. И. Ленин мана шундай киши эди» деб номланган китобчаси чоп этилди.

Муаллиф ўзининг бу китобида Ленин билан бўлган учрашувларини, доҳийнинг камтарлигини ва олижаноблигини жуда қизиқарли воқеалар асосида ҳикоя қилади.

«Рубоийлар»

Рубоий — шарқ шеъриятининг энг ихчам шаклларидан биридир. Бу жанрда ҳозирги замон шоирлари ҳам қалам тебратмоқдалар.

Яқинда Ш. Шомуҳамедовнинг «Рубоийлар» тўплами чоп этилди. Муаллиф бу китобига шарқ классикларининг меросини яхши ўрганиб узоқ вақт давомида яратган рубоийларини киритган.

Бу икки китобни «Ёш гвардия» нашриёти босмадан чиқарди.

Д. ЖОНУЗОҚОВ.

«Кўнгил кўнгилдан сув ичар»

Ёш қаламкаш Рўзимат Отаевнинг шу номдаги китоби «Ёш гвардия» нашриётида чоп этилди. Ғойибжон бемор онасини суяб кабинага ўтказади. Шофёр кампирга бир зум тикилиб турди-да, унинг елкасидан итариб юбориб, эшикни ёпиб олди.

Муаллифнинг повести шундай бошланади. Ким у шофёр? Наҳотки мунис онани шунчалик дилини оғритса? Она! Ахир онадан буюк, мўътабар зот йўқ-ку дунёда? Бу ёғи нима бўлади? Бу саволларга асарни ўқиб жавоб топасиз.

«Ҳ и ж р о н»

Вьетнам ёзувчиси Буй Дик Айнинг «Ҳижрон» номли китоби яқинда Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриётида нашр этилди.

Роман озодлик ва мустақиллик йўлидаги курашларда мислсиз қаҳрамонлик кўрсатган Вьетнам аёлларининг жасоратига бағишланади. Асарнинг бош қаҳрамони — оддий бир вьетнамлик аёл Хау ҳаётнинг оғир синовларига бардош беради, уларни енгиб ўтади ва ана шу курашларда ўз бахтини топади, ҳаёт маъносини англайди.

ПЛАНЕТАМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

Гангитилган американиклар

Яқинда Нью-йорк медицина бошқармаси шаҳарда норкотиклар истеъмол қилиниши натижасида бир ойда 103 киши ҳалок бўлганини хабар қилди. Қўшма Штатларда бундай хабарларга кўникиб қолишган. Наркомания шу қадар кенг тарқалганки, деярли кундалик одамдаги ҳодиса бўлиб қолган. Мана расмий ҳужжатдан олинган цитата: «Ҳозир Қўшма Штатлардаги наркоманлар сони юз минглаб киши деб ҳисобланади. Нью-йоркнинг ёлғиз ўзидагина героин истеъмол қилувчи 40 минг киши рўйхатга олинган. Наркотикларни қонунсиз истеъмол қилганлиги учун қамоққа олинганлардан ҳар икки кишидан бирининг ёши 21 дан кам. Қамалган наркоман ўсмирлар сони 1960 йилдан 1967 йилгача қарийб саккиз баравар кўпайди». Бу сатрлар нинг автори Қўшма Штатлар президенти Ричард Никсондир. У конгрессга юборган мактубида расмий статистика «Кўчма муз тоғининг чўққиси» холос. Ҳақиқий миқдор ҳақида биз фақат фараз қилишимизгина мумкин.. деб қайд қилди.

Америка матбуоти Қўшма Штатларга ҳар йили 20 тонна наркотик келтирилаётганини хабар қилади. Унинг билан савдо қилиш жуда катта бизнес бўлиб ҳар йиллик обороти қарийб ярим миллиард доллардир. Бу «иш»дан уч юз миллион доллардан кам бўлмаган соф фойда қилинади.

Қўшма Штатларда бу ёвузликка қарши қандай қилиб курашмоқдалар? «Бостон глоуб» деган газета Массачусетс штатидаги ёшлар ўртасидаги наркомания «ўткир масала» бўлиб қолганлигини хабар қилиб, мактаблар колледжларда бу гангитувчи заҳарнинг зарари ҳақида семинарлар ўтказишга мажбур бўлишаётгани ҳақида ёзди. Ҳатто «наркотология» бўйича махсус ўқув программасини киритиш планлаштирилляпти.

Бошқа штатлар ҳам Массачусетс штатининг тажрибасини қабул қилмоқда. Амалда бу тадбир кутилган натижани бермаётганини кўрсатяпти. Хўш, бўлмаса полиция бунга қарши нима иш қиляпти? деб сўрашингиз мумкин. Юзаки қараганда Қўшма Штатларда бу оқ заҳар билан савдо қилиш тақиқланган. Аммо қамашлар ҳам, қуршаб олиб ушлашлар ҳам фойда бермаяпти. «Полиция ожизлик қиляпти» деб тан олади матбуот. Лекин бу «ожизлик қилиш»нинг сабаби маълум: наркотиклар билан савдо қилувчи синдикатларнинг «наркоманияга қарши курашувчи» полициячиларни ҳовуридан тушириш учун долларлар етарли.

Яқинда Қўшма Штатлардан келган хабарларнинг бирида наркотиклар билан савдо қилувчи катта тўда қамалгани ва уларнинг 200 минг доллар пули мусодара қилингани кўрсатилган. Бу тўда қатнашчиларидан бири.. полиция офицери бўлган. Шу сабабли полиция наркотиклар билан савдо қилувчиларга қарши навбатдаги «жазолаш» чорасини белгилаши билан бандитлар бу чоранинг икир-чикирларигача билиб турганлар.

«Наркотология»нинг ихтиро қилиниши ҳам, полициянинг «зўр бериши» ҳам бу социал касалликка қарши туролмаслигини исботлаб ўтириш керакми? Никсоннинг ҳозир юборган мактубигача Сенатор Берд: «Америка жамиятида наркотикларнинг истеъмол қилиниши Америка миллатининг маънавий ҳолати ҳақида яққол далолат бериб турибди» деб айтган эди-ку, ахир. Бу ёвузлик сабаби ҳақиқий воқеаликдан узоқлашиш, пуч хаёллар оламидан бошпана қидириш учун уриниш, юксак мақсадларнинг йўқлигидан эмасмикин? Буни тушинтириб бериш учун Қўшма Штатларни мудҳиш аҳволда қолдирувчи социал қарама-қаршиликлар натижасига кўз ташлаш керак. Бировларнинг бойлик орттириши, ва бошқаларнинг ғалаёнли норозилиги, учинчи бировларнинг эса бефарқлиги — бу тугунда ёвузликнинг бошланиши ва охири, сабаби ва оқибати бир-бирига боғланиб ва чирмашиб кетган.

Хўш, Ричард Никсон бу ёвузликни тугатиш учун нималарни таклиф этди? У ўз мактубини «наркотикларни истеъмол қилиш устидан назорат қилиш бўйича ҳамма нарсани ўз ичига оладиган қонун» чиқариш ҳақида фикр юритишдан бошлаб соғлиқни сақлаш министрлигининг наркотиклар истеъмол қилиниши бўйича маълумот тўплаш маркази бўлиб қолишига истак билдириш билан туғаллайди...

Бу мактубда касалликнинг социал сабабларига таалluқли ҳатто бирон пункт ҳам йўқ. Масалан, Қўшма Штатлардаги ёшлар ўртасидаги ишсизлик даражаси бошқа ҳар қанақа капиталистик мамлакатдаги даражага нисбатан юқори эканлиги маълум. Шунингдек, АҚШнинг ҳозирги ҳукумати бу соҳада, хеч нимани ўзгартирмаганлиги, балки «пулнинг қадрсизланишини енгиш учун» ишсизлар сонини кўпайтириш учун тайёрланаётгани ҳам маълум. Шубҳасиз ёшлар бу «планлаштирилган» ишсизликнинг биринчи қурбони бўлишади. Наркомания ва жиноятчиликнинг социал илдизларидан бири шунда эмасмикин? Бу илдиз мавжуд экан хеч қандай ва ҳатто энг мукаммал қонун ҳам наркоманияни тугата олмайди.

Э. ЧЕПОРОВ,
(АПН).

Варшава шаҳрининг марказидаги янги кўпқаватли уйлар. Ўрта ҳисобда Польша пойтахтининг бинокорлари ҳар куни 138 турар-жой хонасини фойдаланишга топширадилар.

ЦАФ-ТАСС фотоси.

ЮКСАК БАҲО

Яқинда Камбоджанинг СССРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Чеа Сан ҳукумат бошлиғи шаҳзода Нородом Сианук номидан Совет Қизил Крестининг уч масъул ходимига — профессор Г. Митерев ва унинг ҳамкасблари М. Ветров ва Н. Костенколарга мукофотлар топширди. Пномпенда Камбоджа орденлари кхмер-совет дўстлиги госпиталида ишлаётган яна тўрт совет врачига топширилди.

Элчи Чеа Сан АПН мухбири билан суҳбатда Совет врачларининг мукофотланганликлари уларнинг меҳнатлари юқори баҳоланганлиги ва Камбоджага беғараз ёрдам кўрсатаётганлиги учун Совет Иттифоқига чуқур миннатдорчиликнинг ифодасидир, деди.

ДЕНГИЗ ҲУЖУМ ҚИЛЯПТИ

БОМБЕЙ. (АПН мухбири). Маҳаллий газеталарда Бомбейдаги қирғоқ бўйи ва шаҳар атрофидаги пляжлар секин-аста денгиз суви остида қолаётганлиги ҳақидаги хабарлар тобора тез-тез пайдо бўляпти.

Бомбей ярим оролда жойлашган бўлиб, Ҳиндистоннинг йирик денгиз портидир. Бу орол қитъада шимолдан жанубга қараб чўзилган Илгари у балиқчилар яшайдиган еттита тошлоқ оролга жойлашганди. Шаҳар тараққий этиши билан ороллар ўртасидаги сувларга тупроқ ётқизилди. Хусусан бу иш ҳозир ҳам давом эттириляпти.

Бироқ, денгиз чекинмаяпти. Яқинда шаҳар атрофидаги қирғоқ бўйига қурилган бинолардан бири сув остига 12 фут чўкиб кетди. Бу воқеа шаҳар инженерларини қирғоқ проблемасига диққат билан назар солишга мажбур қилди. Текширишлар Бомбейнинг асосий қирғоғи Марин Лайн секин-аста бораётганлигини кўрсатди.

А. КАЛУГИН.

Туркия сайлов арафасида

ИСТАНБУЛ. ТАСС мухбири Н. Кудряшов ҳабар беради:

12 октябрда Туркияда бўлиб ўтадиган парламент сайловида Туркия Буюк миллат мажлисининг қуйи миллий палатасига 450 депутат сайланади.

Сайловда саккиз сиёсий партия: Ҳукмрон адолат партияси, Халқ республика партияси, Миллий партия, Янги Туркия партияси, Ишонч партияси, Миллатчилик ҳаракат партияси, Бирлик партияси ва Туркия ишчи партияси қатнашади.

Сайловда шунчалик кўп партия қатнашишига қарамай унда илгари бўлганидек, Адолат партияси билан Халқ республика партияси асосий рақиблар бўладилар. Ҳозир сайлов олди кураши авжига чиқди. Партиялар сайлов олди декларацияларини эълон қилдилар, Аҳоли ўртасида кенг пропагандани қулоч ёйдириб юбордилар. Ҳукмрон Адолат партияси ўзи ўтказаётган иқтисодий тадбирларга асосий эътиборни жалб қилмоқда, қишлоқда «қишлоқ хўжалик ислоҳоти» ўтказишни ваъда қилмоқда, бу ислоҳот туфайли ҳозир фойдаланилаётган ерларда ҳосилдорлик бир неча баравар кўпайиши мумкин бўлади.

Адолат партияси сайлов олди декларациясининг ташқи сиёсат қисмида НАТО блокини сақлаб қолиш зарурати тўғрисида айтилган гаплар яна такрорланади.

«Қўшниларимиз билан олиб борадиган сиёсатда кўзда тутган мақсадимиз, — дейилади Адолат партиясининг сайловолди декларациясида, — ўзаро манфаатларга мос бўлиб тушадиган доирада бошланган конструктив муносабатларни мустаҳкамлашдан иборат бўлади».

Асосий оппозициячи партия — Халқ республика партиясининг раҳбарлари ҳозирги ҳукуматни танқид қилишга асосий эътиборни жалб қилмоқдалар. Улар сайловчиларга ер ислоҳоти ўтказишни ваъда қилмоқдалар, ислоҳотга мувофиқ давлатнинг ҳозир бўш ётган ерлари ерсиз ва оз ерли деҳқонлар ўртасида тақсимланади, шунингдек катта ер эгаларининг ортиқча ерлари тегишли ҳақ бадалига сотиб олинади.

Сайловда қатнашаётган партиялар орасида социалистик ўзгаришлар қилишни ваъда қилаётган бирдан-бир партия — Туркия ишчилар партияси сайловга анчагина заифлашган ҳолда келди. Бу партияда мана икки йилдан бери давом этаётган ички тарафкашликлар аслида партияниг фаолиятини тўхтатиб қўйди.

Шуни айтиб ўтмоқ керакки, сайловчиларниг анчагина қисми буржуа сиёсий партияларининг сайлов олди ваъдаларига анча бефарқ қарамоқда. Сайловда аҳоли активлигининг пастлиги бунинг далилидир. 1965 йилги сайлов чоғида овоз бериш ҳуқуқига эга бўлган 14.513.984 кишидан сайлов участкаларига аттиги 9.748.678 киши келди.

Ўтган парламент сайловидан бери экономика соҳасида муҳим силжишлар рўй бермади. Мамлакатда қимматчилик ўсмоқда, иш ҳақи эса озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур буюмлар нархининг ўсишидан анча орқада қолмоқда. Ишсизлик проблемаси ҳал қилинмади, бунинг натижасида неча юз минглаб турклар пул ишлаш учун чет элларга кетиб қолмоқда. Қишлоқ аҳолисининг анчагина қисми ерсизлик ва оз ерликдан қийналмоқда. Туркиянинг давлат қарзи кўпайиб бормоқда. Турк лирасининг қадри тобора тушиб кетмоқда.

Туркияда нарх-наво тобора ошаётганлиги муносабати билан забастовка ҳаракати кенгайиб бормоқд. Давлат секторига қарашли тўқимачилик корхоналари, шунингдек денгиз портларида бу йил катта-катта забастовкалар бўлиб ўтмоқда.

Университет ёшлари олий таълим ислоҳ қилинишини талаб қилиб чиқмоқдалар ва мамлакатнинг тўла, сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги учун, унинг Шимолий Атлантика блокидан чиқиши учун курашга актив қўшилмоқдалар.

М. Риод матбуот конференцияси

НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Араб Республикаси ташқи ишлар министри М. Риод Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги мухбирларнинг берган саволларига жавоб қайтариб, Бирлашган Араб Республикаси Совет Иттифоқидан олаётган ҳақиқий мададдан мамнундир, деди.

Бирлашган Араб Республикаси, деб таъкидлади у, тинчликни кўзлайди ва Яқин Шарқдаги аҳволни тинч йўл билан бартараф этишни истайди. Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюцияси ҳамма моддаларини аниқ бажариш шундай бартараф этишнинг негизи бўлмоғи керак. Аммо бунга Исроилнинг Хавфсизлик Кенгаши резолюциясига қўшилишдан бош тортаётганлиги ва унинг ўзгаларнинг ерини қўшиб олиш режалари тўсқинлик қилиб турибдики, Исроил ҳукуматининг расмий вакиллари бу режалар ҳақида ошкора гапиряптилар.

Риод Яқин Шарқдаги аҳволни тинч йўл билан бартараф этишнинг учта элементи бўлиши керак, деди. Биринчидан, шу райондаги давлатларнинг мустақиллиги ва территориал босиб олиш фикридан воз кечиши кераклигини билдиради, иккинчидан, Фаластин қочоқлари тўғрисида БМТ қабул қилган ҳамма қарорлар бажарилмоғи керак; учинчидан, Хавфсизлик Кенгаши ва буюк давлатлар Яқин Шарқ районида тинчликни сақламоқ учун етарли воситалар топмоқлари лозим.

(ТАСС).

Халқ Кореясининг пойтахти — Пхеньяндаги Катта театрда байрам кечаси.

Суратда: раққосалар корейс миллий балетидан «Елпиғичлар билан рақс»ни ижро этишмоқда.

В. Соболев фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

РУС ТИЛИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

ЖАЗОИР. Жазоирдаги совет маданий марказида биринчи қўнғироқ жаранглаб эшитилди. Синфларда рус тилини ўрганиш юзасидан курс машғулотлари бошланди.

Шу маданий марказ ҳузурида 1964 йилда рус тилини ўрганиш уч йиллик курслари ташкил қилинган эди. Бу курслар очилгандан буён ўтган беш йиллик вақт мобайнида кўпчилик орасида маълум бўлиб қолди. Жазоирликлардан 500 дан ортиқроқ граждан курсларни тамомлаб диплом олишга муваффақ бўлдилар.

Янги ўқув йилида тағин 300 киши ўқишга киришди. Ўқувчилар орасида кўпчилик 17—20 ёшгача бўлган ёшлардир.

Курс машғулотларида жазоирлик йигит ва қизлар рус тилидан ташқари, рус ва совет адабиёти билан, кўп миллатли совет санъати билан танишмоқдалар. Яқинда улар учун хор ва рақс тўгараклари ҳам очилди.

«ДИҚҚАТ, МОГАДИШОДАН ГАПИРАМИЗ!»

МОГАДИШО (АПН мухбири). Республика пойтахтидан 8 чақирим нарида, Афгой йўли бўйида пальмазор ва унинг ичидаги оқ уйлар кўзга ташланади. Ям-яшил дарахтлар орасида янги бинолар ва баланд-паст антенналр жуда чиройли кўринади. Бу ерда Совет Иттифоқи томонидан қурилган ва Сомалий халқига совға қилинган радиостанция жойлашган.

Бу ерга икки чеккасига совет ва африка мутахассислари томонидан дарахтлар экилган дўстлик хиёбони олиб боради. Бизнинг мамлакатимиздан келган инженер ва техниклар станцияни фақат қурибгина қолмай, балки сомалиликларни мураккаб аппаратларни бошқаришга ўргатишди. СССРда олий маълумот олган инженерлар Аҳмад Муҳаммад, Шек Шерфи, Исо Плахвий ва бошқалар ҳозир смена бошлиғи ва бошқа раҳбарлик лавозимларида ишламоқдалар. Сомалилик мутахассислар ўз вазифаларини муваффақият билан бажармоқдалар ва станциянинг узлуксиз ишлашини таъминламоқдалар. Совет мутахассислари африкалик ишчиларга радиооператор, электромонтер, дизелчи сингари нотаниш касбларни ўрганишда ёрдам бермоқдалар.

«Диққат! Могадишодан гапирамиз». Бу сўзлар ёш Африка республикасининг ҳамма жойидаги радиоприёмник ва репродукторлардан ҳар куни янграб турибди. Сомалининг овози тобора дадил бўлиб боряпти, Ҳозир уни бутун дунё диққат билан тинглаяпти.

Қизиқиш катта

БАНГИ. Марказий Африка Республикаси ўқув юртларида ўрганилаётган фанлар орасида рус тилига алоҳида қизиқиш билан қаралмоқда. Марказий Африка Республикаси пойтахтига рус тили ўқитадиган муаллимларнинг яна бир группаси келди. Улар ёш африка республикасининг лицейлари ва коллежларида ишлайдилар.

Совет Иттифоқида билим олиш учун марказий африкаликлардан жуда кўп киши келмоқда ва улар тобора кўпаймоқда. Шунинг учун ҳам Марказий Африка Республикаси ўқув юртларида рус тилини эгаллашга бўлган қизиқиш кучаймоқда. Ҳозир СССРдаги ўрта ва олий ўқув юртларида Марказий Африка Республикасидан 120 га яқин йигит, қиз таълим олмоқда. Марказий Африка Республикасидан чет элларга бориб ўқиётган студентларнинг бешдан бир қисми Совет Иттифоқидадир.

(ТАСС).

Спорт

«СПАРТАК» БИРИНЧИЛИГИ УЧУН

Республика «Спартак» кўнгилли спорт жамиятининг шахмат бўйича Қўқон шаҳрида бўлиб ўтган чемпионати тугади. Бу мусобақада ҳамшаҳарларимиз шарафли биринчи ўринни эгаллашди. Улар 30 имкониятдан 21 очко тўплашди. Ҳамшаҳаримиз, мастерликка кандидат Одил Сиддиқов «Спартак» кўнгилли спорт жамиятининг чемпиони деган номга мушарраф бўлди. Бу талантли ёш шахматчи илгари Тошкент шаҳар биринчилигида олдинги ўринни эгаллаб, шаҳар чемпиони номини олган эди.

Хотин-қизлар ўртасида бўлган «Спартак» кўнгилли спорт жамияти республика биринчилигида Фая Ботирова юқори кўрсаткичларга эришди. У жамиат чемпиони унвонига сазовор бўлди.

«Спартак» кўнгилли спорт жамияти биринчилигида қатнашган 50 шахматчининг беш нафари ҳамшаҳарларимиз эди.

Шу йил октябрь ойининг иккинчи ярмида кўнгилли спорт жамиятларининг шахмат бўйича республика биринчилиги мусобақалари бўлиб ўтади. Бу мусобақалар республика пойтахти Тошкентда ўтказилади.

И. БИРБРАГЕР.
СССР спорт мастери.

Якнама — якка.
Н. Надеждин фотоэтюди.

И. ГУБЕРМАН.

ИНСОН НИМАЛАРГА ҚОДИР

«Оддий шароитда камдан-кам кишигина арқонга осилиб туйнукдан томга чиқа олади. Аммо уйни ўт олиб, қутулиш учун туйнукдан бошқа йўл бўлмаса, кўпчилик шу туйнукдан чиқиб кета олади. Гипноз ёрдамида инсондаги ана шундай резервлар активлаштирилиши спорт соҳасида қўлланилмоқда. Кўпгина атлетлар гипноз туфайли ўзлари учун чегара ҳисобланган марраин ҳам орқада қолдирганлар.

Тадқиқотчи Жемс Брэд чуқур гипнознинг инсон сезги органларининг резервлари ва имкониятларига таъсири тўғрисида ҳам ҳикоя қилади. Узоқдагини кўра олмайдиган киши қанча узоқликдаги нарсани ўқий олиши аниқлангач, у гипноз орқали узоқдагини ҳам ўқий олишига ишонтирилади. Кўзидан 30 сантиметр наридаги китобни зўрға ўқийдиган киши энди бир метр-у саксон сантиметр узоқдаги китобни бемалол ўқийди.

Гипнозчи бунинг аксига ҳам эриша олади, яъни кўзини хиралаштиради ёки кўриш қобилиятини йўқотади.

Гипноз қилиб, одамнинг ҳид, таъм билиш, эшитиш сезгиларини кучайтириш мумкин. (Масалан, одам худди ҳайвон каби қўлидаги нарсанинг ҳидидан, унинг эгасини топа олади).

Гипноз билан оғриқ сезгисини кучайтириш ёки камайтириш мумкин. Ишонтириш йўли билан оғриқни қолдириш имконияти врачлар эътиборини ўзига тортди. Ҳозирги вақтда наркоз бериш ўрнига гипноз қилиб жарроҳлик операцияларни ўтказиш ва ҳатто қўл-оёқни кесиб ташлаш соҳасида катта тажриба тўпланган.

Бу фактлар батафсил ўрганилган ва уларнинг тўғрилигига шубҳа йўқ. Бу усул медицина практикасида катта имкониятлар очиб беради.

Нерв системасининг вегетатив қисми бошқариб турадиган кўп функциялар бизнинг иродамизга бўйсунмайди, аммо улар гипнозчи сўзига кирар экан. Бу функциялар ҳаётий заруратдир. Бу функцияларнинг доимий барқарор бўлиши зарурати туфайли улар онгимизга бўйсунмайди. Бу функциялар қон босими, ҳарорат, қондаги қанд моддасининг миқдори ва бошқалардир. Уларни биз ўз ихтиёримиз билан ўзгартиролмаймиз. Бироқ гипноз таъсирида бу функциялар ҳам онгимизга бўйсунади, яъни ўзгарувчан бўлиб қолади. Гипнозчининг «Сиз яхшироқ эшитасиз», «Сиз оғриқни сезмайсиз», «Юрагингиз тезроқ урмоқда», деган сўзлари бу функцияларни ўзгартиради, сиз яхшироқ эшитасиз ёки юрагингиз тез-тез ура бошлайди ва ҳоказо.

Гипнолог Хартлендвинг тажрибаларидан бирига мурожат қилайлик. Орқа томони бир-биридан сира фарқ қилмайдиган ўйин картаси олинади. Гипнозчи бир картани олиб, унинг орқа томонини гипноздаги кишига кўрсатади. Карталар ишланиб, яна олдига қўйилганда, шу картада қора крест кўринади деб ишонтиради. Сўнг картани ишлаб, бириккетин гипноздаги одамга кўрсатади. У эса гипнозчи олдин орқасини кўрсатган картани адашмай топади. Бу тажриба камдан-кам муваффақиятсиз чиқади. Бунда гипноз қилинган киши «ғайритабиий» қобилият кўрсатиб, ўз олдига қўйилган вазифани бажаради, яъни унинг организмида қандайдир ўзгариш юз беради. Ана шундай ўзгаришнинг юз бериши учун гипнозчининг бўлиши шартми? Инсон ўзини мустақил равишда, бировнинг ёрдамисиз гипноз ҳолатига келтира оладими?

Мана энди Тарабей тажрибасини тушунтирсак, ҳинд йоглари тажрибасини тушунтиришга урунсак бўлади.

Йоглар ҳақидаги Европа ва Америка адабиётида асосан бу таълимот мухлислари қўлга киритган ғайритабиий хусусиятлар—феноменлар тасвирланади. Биз ҳам йогизмнинг диний-этик томонларига тўхталмаймиз. Йоглазарияси учун характерли бўлган махсус машқларнинг вазифаси ва моҳиятидан қатъий назар, унинг асосий ва бевосита самараси гипнотик тилдаги каби онгни аста-секин ўзгартириш эканлигини ҳамма тадқиқотчилар тан оладилар.

Масалан, йог методи бўйича тайёрланишнинг бир босқичида нафас олиш ритмини ўзгартириш ва бутун фикрини шунга қаратиш тавсия этилади. Диққат-эътиборни «самадхи» ҳолатига ўтгунча жамлай билиш олий босқич ҳисобланади. «Самадхи» ҳолати гипноз уйқусининг энг чуқур фазаси билан тўла ўхшашдир. Бундай автогипноз ҳолатида киши гипнозчи гипноз қилган киши каби ўз қобилиятларини намойиш қила олади.

Бундай қобилиятнинг пайдо бўлиши механизмини ҳозирги замон физиологияси ва психология фани ҳозирча тўла тушунтириб бера олмайди, лекин уни билиш йўллари маълум бўлиб қолди.

Намойишлар ва тажрибалар

Йогларни узоқ муддатга кўмиб қўйиш тажрибасидан бошлайлик. «Хиндустан таймс» газетасида босилган репортаждан парча келтириб ўтамиз.

1958 йил 25 октябрь. Садраштра ва пойтахт аҳолиси табрик билан кутиб олган садху (Ҳиндистонда диний шахс) йогизмнинг ғайритабиий имкониятларини намойиш қилади. Садхунинг исми Бабашри Рамдажи Джирнари бўлиб, ёши 52 да. У деворларидан михларнинг ўткир учи чиқиб турган тобут ичида 24 соат давомида «самадхи» ҳолатида ётмоқчи.

Садху ҳозир ўн кунлик рўза тутяпти. Рўза вақтида у сувдан бошқа нарсани оғзига олмайди. Шогирдларининг айтишича, «Самадху» ҳолатига ўтишдан олдин рўза тутиш зарур.

Рамдажи юз марта ана шундай ҳолатда бўлганлигини, буниси 101-чиси бўлишини айтди. У йогизм яратадиган имкониятларга бошқаларни ҳам ишонтирмоқчи.

1958 йил 27 октябрь. Нью-Делидаги Янги олий мактаб территориясида Бабашри Рамдажи Джирнари тобутга тушди.

Садху ҳаво ўтмайдиган бу тобут ичида 24 соат ётмоқчи. Йогдан гулчамбар ва рўмол олинди, пешонасидаги қизил хол артиб ташланди. У қўлига бир рўмолни ушлаганча тобутга тушди. Унинг кўзлари юмуқ эди. Тобут деворларидан чиқиб турган беш минг михнинг учи унинг танасига қадалди. Йог хотиржам ўтирди. Сўнг тобут тахта билан беркитилди. Ҳаво кирмаслиги учун устидан цемент қуйишди. Йогнинг латундан ясалган кружкасида озгина сув бор эди, холос...

1958 йил 28 октябрь. Соат ўн олтию ўттиз минутда тобутни очишганда Нью-Делидаги Янги олий мактабда 5000 киши тўпланган эди. Йог ҳамон «самадхи» ҳолатида эди. Бироз вақт ўтгач у ўзига келди. Шогирдлари унинг бошига анча вақтгача дўлта ва муз қўйишди. Шундан сўнг Йог бир стакан лимон шарбати ва бир пиёла сут ичди.

Йогларнинг шу тариқа кўмилган ҳолда жуда оз миқдордаги кислород билан яшай олиши ҳозир Ҳиндистондаги бир неча илмий текшириш институтида, жумладан медицина фанлари Умумҳиндистон институтида батафсил ўрганилмоқда. Тобутлар ўрнига ўлчаш асбоблари ўрнатилган герметик кабиналар қўлланиляпти. Томошабинлар ўрнини физиолог олимлар эгаллашди. Текширишлар натижасида олинган материаллар юқорида тасвирланган кўмиш ҳоллари тўғрилигини тасдиқлайди, аммо бунда инсон организмида юз берувчи процесслар жараёнини тушунишга ҳали анча борга ўхшайди. Йог олти соат давомида нафас олган ҳаводаги кислород миқдори ўрганмаган кишининг яшашига камлик қилади.

Мана, бошқа бир тажрибанинг тафсилоти. Бу «Таймс оф Индиа» газетасининг 1958 йил 15 май сонида босилган.

Медицина фанлари Умумҳиндистон институти назоратида турган 34 яшар йог Рамананда яна ҳайратга солувчи биологик проблемани ўртага ташлади. Ҳаво истеъмоли чегараланган тажриба ўтказилди. Бу тажриба илмий ходимлар томонидан йогизм сирларини очиш мақсадида ташкил этилган тадқиқотлар сериясига киради.

Рамананда эрталаб соат олтидан кундузи соат ўн олтигача герметик беркиладиган ойна қабина ичида бўлди. У «самадхи» ҳолатида эмас эди, шу туфайли врачларнинг ҳаракатини кузатиб тура оларди, у ҳатто имо-ишора билан уларга ёрдам бериб турди. Эрталаб соат ўн бирда Рамананда нафас олаётган жойда кислород миқдори яшаш учун етарли даражада қолмади ва бундан огоҳлантириб, бошқариш жойида қизил чироқ ёнди. Врачлар хавотирланиб қолишди, аммо йог, тажрибани давом эттиринглар, деб ишора қилди. Рамананда турган кабинадан ҳар 30 минутда ҳаводан намуна олиб, ундаги кислород миқдорини аниқлашарди. Тажриба давомида нафас олиш, юрак фаолияти ва йог миясининг электр активлиги электрон асбоблар ёрдамида ёзиб борилди.

Кундузи соат тўртда йогга тажрибани тўхтатишни таклиф қилишди. Саккиз соатлик синовга қарамай Рамананда бировнинг ёрдамисиз кабинадан чиқди. Тажриба вақтида ярим стакангина сув ичган эди, тажрибадан сўнг кофе ичди.

(Давоми. Боши газетанинг 231-сонида)

(Давоми бор)

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио

3 октябрь

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Коммунистик ахлоқ ва тарбия мавзуларида» (ўзбекча). **18.10** Г. Мушель. Фортепьяно ва оркестр учун олтинчи концерт. **19.20** Пахтакорларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча). **20.00** «Ўзбекистон индустриальний» радиожурнали. **20.30** Саноат ходимлари учун концерт. **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Пахтакорлар учун концерт. **22.20** З. Обидов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. **22.40** Х. Салоҳ. «Наъматак» радиоинсценировкаси (ўзбекча). **23.15** Мақом кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ўзбекистон артистлари ижросида жаҳон халқларининг куйлари. **19.30** Денгизчилар ҳақида қўшиқ ва шеърлар. **20.00** Дала меҳнаткашлари учун концерт (тожикча). **20.30** «Ялла» концерти. **21.00** «Курашаётган Вьетнам адабиёти (ўзбекча).

4 октябрь

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **8.25** «Табассум» қўшиқлари. **9.30** К. Усмонов чалади. **10.10** «Гулшан» радиожурнали. **11.15** А. Живцов. Рақс сюиталаридан қисмлар. **11.35** Куйлардан қўшиқларга. **12.15** Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (ўзбекча). **13.30** Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида концерт (русча). **15.10** «Правда» газетасининг обзори. **15.20** «Фан ва турмуш» радиожурнали. **15.40** Нодир асарлардан концерт (ўзбекча). **16.10** Эстрада концерти. **16.50** «Бизнинг радио-почта» (ўзбекча). **17.20** Уйғур куйлари. **17.50** «Идеология ва ҳаёт» деган эшиттириш (ўзбекча).

18.00 Музикали салом (ўзбекча). **18.40** Спорт эшиттириши (ўзбекча). **19.20** Республика санъат усталарининг концерти. **20.00** «ЛЕНИННОМА» программаси (ўзбекча). **20.30** Ешлик қўшиқлари. **21.00** «Қардош социалистик мамлакатларда» (ўзбекча). **21.10** «Қўшиқчи шоир Ўткир Рашид» деган суҳбатли концерт. **22.20** «Шанба оқшомида» деган концерт. **23.10** Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Экран куйлари. **9.15** Спорт эшиттириши (русча). **19.00** Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). **19.30** Ўзбекистон ёзувчиларининг ҳикоялари (русча). **20.00** Шарқ халқларининг қўшиқлари. **20.30** Озарбайжон куйлари. **20.50** «Профилактика ва саломатлик» (русча). **21.00** Оқшом куйлари. **21.40** Ўқитувчилар кунига бағишланган адабий-музикали эшиттириш (татарча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 «Созандалар билан учрашув». Галина Вишневская. **15.30** Навоий лирикаси: 2. Симфоник куйлар. **17.30** В. Биков «Альп» балладаси» радиопостановкаси (русча). **19.00** «Гулшан» радиожурнали.

Телевизор

3 октябрь

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** **18.35** Телевизион янгиликлар. **18.50** «Ленинча кооператив плани —амалда». **19.10** «Огонек» вокал ансамблининг концерти. **19.50** «Қасос». Бадиий фильмнинг 2-серияси. **21.10** Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: **21.15** Телевизион янгиликлар. **21.30** «Капитализм умумий кризисининг ривожланишидаги янги босқичнинг ўзига хос хусусиятлари». Суҳбат. **21.45** Ўзбек куйларидан концерт. **22.15** «Қилич ва қалқон». Бадиий фильм —(3-серия)

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.00 Дўстлик экрани: Олмаота кўрсатади.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Рангли телевидение программаси. 20.30 Мактабгача ёшдаги ўқувчилар учун. «Колокольчик» театри. **21.00** Янгиликлар эстафетаси. **21.30** Арман адабиёти классиги Ованес Туманян туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган тантанали кеча, Совет Иттифоқи Большой театридан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида янгиликлар. **22.40** Янгиликлар эстафетаси. **01.00** Рангли телевидение программаси. Берлиндан олиб кўрсатилади. **03.00** Янгиликлар, кўрсатувларининг программаси. **03.15** Москва кўрсатувларининг охири.

4 октябрь

ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Кўрсатувлар программаси. **Ўзбек тилида:** **10.00** «Бирга рақсга тушамиз». **10.40** «Махсус фикр». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

12.00 Гимнастика ҳамма учун. **12.45** Янгиликлар. **13.00** Музикали дам олиш программаси. **13.30** «Объектив». Киноҳаваскорлар телевизион клуби. **14.30** «Юлдуз йўлининг бошланиши». Биринчи сунъий Ер йўлдоши учирилган кунга бағишланган эшиттириш.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Кўрсатувлар программаси. **17.00** Телевизион янгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: **17.10** Болалар учун «Адабий топишмоқ». **17.40** «Ешлик» студияси кўрсатади. «Азамат ўлка» ёшлари». **18.30** Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.45 Эфирда «Молодость». «Салом, дўстим». Ўзбек пахтакорларининг Иваново тўқимачилари билан учрашуви. **19.45** Рангли телевидение программаси. **21.00** «Ҳукмрон синф», «Изланиш ва кураш йўлида». **21.30** Рангли телевидение программаси. **00.30** Социализм дунёси. **01.00** Эркаклар ўртасида баскетбол бўйича Европа биринчилиги. Финал. Эшиттириш Италиядан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида янгиликлар ва киножурнал. **02.45** Москва кўрсатувларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
УҚУВ КУРСАТУВЛАРИ ПРОГРАММАСИ

10.00 Ота-оналар учун консультация (рус тилида). **10.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун Олий математика (ўзбек тилида). **11.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика (рус тилида). **12.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия (ўзбек тилида). **13.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Чизма геометрия (рус тилида). **14.30** Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Сиёсий иқтисод (ўзбек тилида).

МОСКВА КЎРСАТАДИ

15.00 Эфирда «Молодость». **16.00** Телевизион халқ университети. **17.30** «Менинг биринчи муаллимим». Ўқитувчилар кунига бағишланган адабий композиция. **18.30** Янгиликлар.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.45 «Буни ҳамма билиши керак» (рус тилида).

Ўзбек тилида: **19.05** Саҳий куз неъматлари. **19.45** Спорт ҳафта ичида. **20.05** Телефильм. **20.45** Ўзбек халқ куйларидан концерт. **21.35** «Энг биринчилар». Бадиий фильм.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 4/X да **Мария Стюарт**, 5/X да **Шох Эдип**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Венгер ва совет цирки усталари гастролларининг сўнгги кунлари.**

Кино

3 ОКТЯБРДА
ҚИШКИ БИНОДА

Бурган — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кечқурун).

Дворянлар уяси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун),

Тариэл Голуа — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли (кеч соат 10 да),

Ёғоч санамлар сири — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун) «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 да),

Сохта Изабелла — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Бойқуш бевақт келади — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Кичик ҳикоя учун сюжет — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-45, 8-30 минут ва 10 да).

Джазда фақат қизлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9-45 минутда).

Асосий гувоҳ — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ва 10 да).

4 октябрда
ҚИШКИ БИНОДА

Бурган — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА», «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун):

Дворянлар уяси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да):

Тариэл Голуа — «СПУТНИК» (тоқ соатларда), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 ва кеч 10 да):

Ёғоч санамлар сири — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 4 ва кеч 8 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да):

Сохта Изабелла — «СПУТНИК» (жуфт соатларда):

Утган кунлар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3 ва 5 да), НАВОИЙ номли (11-20 минутда кундуз 5 да):

Кичик ҳикоя учун сюжет — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6-45, 8-30 минут ва 10 да):

Джазда фақат қизлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9-45 минутда):

Дзюдо даҳоси (эрталаб соат 11-20 минутда), **Тош бағридаги достон** (кундуз 4-40 минут ва кеч 7-20 минутда, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли.

Асосий гувоҳ — ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ва 10 да);

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8 ва 10 да бошланади)

Шантеклер маликаси — «ФЕСТИВАЛЬ»;

Сохта Изабелла — «ХИВА»

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
4—5 октябрда

(В. И. Ленин номли майдон)
СССР халқ артисткаси

ТАМАРА ХОНИМ

КОНЦЕРТИ

Программада: ўзбек, рус, испан, индонез, турк, афғон, арман, болгар, румин, тожик, қозоқ, қирғиз ва бошқа халқларнинг куй ва рақслари.

Халқ чолғу асбоблари оркестри жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар «Баҳор» концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб 11 дан сотилади.

1969 йил 15 октябрь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетининг ижтимоий фанлар бўйича илмий даражалар бериш илмий совет мажлисида (Университет кўчаси, студентлар шаҳарчаси, Г-304-аудитория) тарих фанлари доктори илмий даражасини олиш учун

С. Т. Табишалиев: «Қирғизистон социализм қурилишининг якунловчи босқичида (1951—58 йиллар)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан университетнинг илмий кутубхонасида танишиш мумкин (Студентлар шаҳарчаси, 4).

СЕРГЕЛИ ТЕМИР-БЕТОН ШПАЛЛАРИ ВА КОНСТРУКЦИЯСИ ЗАВОДИГА

бетончилар, арматурачилар, пайвандчилар, слесарлар ва ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-155, Заводская кўчаси, 1-уй, кадрлар бўлими (66-автобуснинг «Сергели заводи» бекати).

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение Давлат Комитети коллективи уйғур ансамблининг бадиий раҳбари

НУРМУҲАММАД МЕХРОЕВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия билдиради.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

СЕВИМЛИ ГАЗЕТАНГИЗ «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ШУ ПАЙТГАЧА БЎЛГАНИДЕК, КЕЛАСИ ЙИЛДА ҲАМ РЕСПУБЛИКАМИЗ ПОЙТАХТИ ҲАЁТИНИ КЕНГ ЁРИТИШГА ҲАРАКАТ ҚИЛАДИ. ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА ПОЙТАХТ САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ҚУРИЛИШ ВА ТРАНСПОРТ ТАШКИЛОТЛАРИДАГИ ЖУШҚИН МЕҲНАТ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛУВЧИ, ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИНИ КУЙЛОВЧИ, ШАҲАР ХЎЖАЛИГИДАГИ ЮТУҚ ВА КАМЧИЛИКЛАРНИ ОЧИБ ТАШЛОВЧИ МАТЕРИАЛЛАР БЕРИЛАДИ. ГАЗЕТХОНЛАР ФАН, МАДАНИЯТ, АДАБИЁТ ВА САНЪАТ ОЛАМИДАГИ ЯНГИЛИКЛАР БИЛАН МУНТАЗАМ ТАНИШТИРИБ БОРИЛАДИ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ГАЗЕТАСИГА 1970 ЙИЛ УЧУН ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ

ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ» КОНТОРАЛАРИ ВА АЛОҚА БЎЛИМ ЛАРИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

ОБУНА БАҲОСИ 6 ОЙГА 3 СЎМ, БИР ЙИЛГА 6 СЎМ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ. 3 ОКТЯБРЬ, 1969 Й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй Редакция телефонлари Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар—33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—33-29-42, адабиёт—санъат ва маданият бўлимлари —33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар, 33-29-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат транспорт, қурилиш бўлимлари—33-27-03, ахборот бўлими —33-65-57, эълонлар бўлими —33-81-42:

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64579. НАШР 2867. Р. 04660.